

วันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566

คำนำ

ฮะจิเมะมาซึเตะ (สวัสดีครับ) ผมอาจเคยมีโอกาสดูพบท่านมาก่อนแล้ว แต่ก็ขออนุญาตแนะนำตัวอีกครั้ง ณ ที่นี้ ผมชื่อ ชิเกะคะสุ ชะโต เริ่มดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทยเมื่อเดือนพฤศจิกายน ปีที่ผ่านมา เอกสาร ฉบับนี้ เป็นสารจากเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นฉบับแรก ผมหวังว่าท่านจะกรุณาอ่านข้อความนี้จนถึงสุดท้ายด้วยครับ

นับถึงขณะนี้ ผมเข้ารับตำแหน่งเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทยเป็นเวลาประมาณ 3 เดือน รู้สึกได้อย่างแท้จริงว่าความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศแน่นแฟ้นเป็นอย่างยิ่ง จากการมีโอกาสได้พบปะบุคคลหลายๆท่านทั้งชาวไทยและชาวญี่ปุ่นในหลากหลายวงการ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นนั้นยาวนานมากกว่า 600 ปี ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศได้ถักร้อยกันไว้ด้วยการเจริญพระราชไมตรีที่งดงามระหว่างพระราชวงศ์ของทั้งสองประเทศ และความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจ สิ่งที่น่าประทับใจเป็นอย่างยิ่งมากไปกว่านั้น คือการแลกเปลี่ยน”เพื่อทั้งสองประเทศ” ในทุกระดับอย่างกว้างขวาง

มีตัวอย่างหนึ่งซึ่งผมได้ยินมาเมื่อไม่นานมานี้ว่า คุณเบิร์ต (ธงไชย แมคอินไตย์) นักร้องและนักแสดงขวัญใจชาวไทย ได้เดินทางไปเยือนประเทศญี่ปุ่น เพื่อเข้าร่วม “เทศกาลหิมะเมืองซัปโปโร ครั้งที่ 64” และชมตุ๊กตาแกะสลักจากหิมะเป็นรูปของคุณเบิร์ตที่จัดแสดงในงานเทศกาลนี้ระหว่างวันที่ 5 -11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 ด้วย เมื่อกล่าวถึงคุณเบิร์ตแล้ว ผมยังรู้สึกประทับใจเป็นอย่างมาก เพราะหลังจากเกิดเหตุการณ์ภัยพิบัติครั้งใหญ่ทางฝั่งตะวันออกของประเทศญี่ปุ่น คุณเบิร์ตยังได้ร้องเพลง “อีกไม่นาน” ในโครงการความช่วยเหลือประเทศญี่ปุ่น นอกจากนี้ทราบข่าวมาว่า วงนักร้องหญิงของประเทศญี่ปุ่น “Berryz Kobo” ซึ่งนำเพลงที่ได้รับความนิยมอย่างสูงของคุณเบิร์ต คือ เพลง “To Much, So Much, Very Much” เป็นเนื้อร้องภาษาญี่ปุ่น จะเดินทางมาแสดงคอนเสิร์ตที่ประเทศไทยอีกครั้งในเดือนมีนาคมนี้

เทศกาลหิมะเมืองซัปโปโร ครั้งที่ 58 พ.ศ. 2550

(รูปแกะสลักพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท)

ในด้านกีฬา มีการแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นกันอย่างแพร่หลาย ผมขอเล่า เรื่องส่วนตัวให้ทราบว่า ที่จริงแล้ว ชื่อคนไทยที่ผมจำได้คนแรกคือ โผน กิ่งเพชร นักมวยชาวไทยผู้มีชื่อเสียง ที่ครองแชมป์มวยโลกรุ่นฟลายเวท เป็นที่รู้จักกันในวงการมวยญี่ปุ่น ก่อนที่ ไฟท์ติ้ง ฮาราดะ นักมวยชาวญี่ปุ่นจะมีโอกาสได้ครองแชมป์โลกถัดมาในปี เมื่อตุลาคม พ.ศ. 2505 ในบรรดาบุคคลที่ผมรู้จัก โผน กิ่งเพชรเป็นคนไทยคนแรกที่ผมรู้จัก และรู้สึกว้าวเท่ ทำให้ผมมีความคิดว่าคนไทยเป็นคน “เท่หมาก” เมื่อวันก่อนผมได้มีโอกาสชม บัวขาว ป.ประมุข นักมวยไทยในการแข่งขันชกมวยไทยไฟต์ที่กรุงเทพฯ ผมยังเห็นว่า บัวขาวก็ “เท่หมาก” เช่นกัน หลังจากที่ผมเข้ารับตำแหน่งที่ประเทศไทยได้ไม่นาน มีการจัดแข่งขัน ฟุตซอลโลก ผมมีโอกาไปชมการแข่งขันของทีมชาติญี่ปุ่น 2 นัด นอกจากนี้แล้ว ฟุตบอลเจลีกและฟุตบอลไทยพรีเมียร์ลีกได้มีการลงนามข้อตกลงความร่วมมือเป็นหุ้นส่วนกัน และยังคงมีการแลกเปลี่ยนกันอย่าง ต่อเนื่อง การแลกเปลี่ยนด้านกีฬาและวัฒนธรรมยังสามารถดำรงต่อไปและสร้างความรู้สึกร่วมกันได้ แม้จะมีภาษาที่แตกต่างกัน นับเป็นสิ่งที่มีความค้ำยั้ง ผมเชื่อมั่นว่ากีฬาจะช่วยพัฒนาและกระชับความสัมพันธ์ระหว่างญี่ปุ่นและไทยให้แนบแน่นยิ่งขึ้น

การเยือนประเทศไทยของ ฯพณฯ นายชินโซะ อาเบะ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น

ในช่วงต้นปีได้มีกิจกรรมใหญ่ในการแลกเปลี่ยนระหว่างไทยและญี่ปุ่น ภายหลังจากการตั้งคณะรัฐบาลใหม่เมื่อปลายปีที่แล้วได้ไม่นานนัก เมื่อเดือนมกราคมที่ผ่านมาหลังจากเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ฯพณฯ นายชินโซะ อาเบะ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น ได้เดินทางมาเยือนประเทศไทย ซึ่งเป็นหนึ่งในสามประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สำหรับการเยือนในครั้งนั้น นับเป็นหนึ่งในจุดมุ่งหมายที่สำคัญของการแลกเปลี่ยนด้านการต่างประเทศ ตามนโยบายเพื่อการส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดี และความร่วมมือให้แน่นแฟ้นกับประเทศต่างๆในทวีปเอเชียที่อยู่ใกล้ประเทศญี่ปุ่น นอกจากนี้ ประเทศญี่ปุ่นได้มีบทบาทร่วมใน “ศูนย์กลางแห่งความเจริญเติบโต” ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีบริษัทญี่ปุ่นจำนวนมากได้เติบโตและมีส่วนร่วมในความเจริญรุ่งเรืองกับประเทศไทย ซึ่งอยู่ในฐานะประจัญภูมิภาคเอเชีย ฉะนั้นหลังจากที่ ฯพณฯ นายชินโซะ อาเบะได้เข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี จึงตัดสินใจเดินทางมาเยือนประเทศไทย ซึ่งเป็นหนึ่งในประเทศแห่งการเยือนต่างประเทศครั้งแรก

ภาพจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีญี่ปุ่น

ประเทศไทยมีชาวญี่ปุ่นพำนักอยู่จำนวนประมาณ 5 หมื่นคน มีบริษัทญี่ปุ่นเข้ามาลงทุนเป็นจำนวนมาก อยู่ในสถานภาพที่สำคัญต่อห่วงโซ่อุปทาน นอกจากนี้ ในด้านภูมิรัฐศาสตร์ ประเทศไทยตั้งอยู่ที่ใจกลางของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อยู่ในฐานะประเทศที่มีความสำคัญต่อภูมิภาคนี้ ประเทศไทยถือเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ที่สำคัญสำหรับประเทศญี่ปุ่น

ภาพจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีญี่ปุ่น

การเยือนไทยของนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นแสดงให้เห็นถึงความให้ความสำคัญแก่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รวมถึงประเทศไทยด้วย ในฐานะที่เป็นเอกอัครราชทูตประจำประเทศไทย ถือเป็นเรื่องน่ายินดีเกินความคาดหมาย และประการสำคัญยิ่งคือผมรู้สึกซาบซึ้งและปลาบปลื้มในพระมหากรุณาธิคุณที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้ทรงพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ นายชินโซะ อาเบะ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น ฝ่าพายุของอุบัติเหตุร้ายแรง รวมถึงไมตรีจิตมิตรภาพจาก ฯพณฯนางสาว ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีไทย คณะรัฐบาล และประชาชนชาวไทยทุกคน

การประชุมระหว่างผู้นำไทย-ญี่ปุ่น

ในการประชุมระหว่างผู้นำไทย-ญี่ปุ่น เมื่อวันที่ 17 มกราคม ที่ผ่านมา นายกรัฐมนตรีทั้งสองได้หารือกันในประเด็นหลักต่างๆ ดังนี้

- (1) ในฐานะของประเทศที่มีค่านิยมพื้นฐานร่วมกันในด้านประชาธิปไตย ระบบเศรษฐกิจการตลาด อีกทั้งมีผลประโยชน์ร่วมกันทางเศรษฐกิจ ทั้งสองประเทศจะพัฒนาความเป็น “หุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์” ในทุกๆด้าน เช่น เศรษฐกิจ ความมั่นคง การแลกเปลี่ยนบุคลากร เป็นต้น
- (2) การที่ประเทศญี่ปุ่นมีส่วนร่วมทั้งในการนำข้อตกลงด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจมาดำเนินการ เพื่อให้เกิดประโยชน์โดยราบรื่น และการสร้างโครงสร้างพื้นฐาน เช่น รถไฟความเร็วสูง ดาวเทียมสังเกตการณ์ เป็นต้น ระดับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของทั้งสองประเทศจะพัฒนาแน่นแฟ้นขึ้นไปอีก ที่สำคัญคือการทำให้ทั้งสองประเทศเจริญรุ่งเรืองไปพร้อมๆกัน
- (3) ในขณะที่สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ของภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกมีความเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ความร่วมมือระหว่างกันจะไม่ดำเนินไปเพียงเพื่อแก้ปัญหาในระดับภูมิภาคระหว่างสองประเทศเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วย
- (4) เนื่องในโอกาสที่ปีนี้เป็นวาระครบรอบ 40ปีแห่งมิตรภาพและความร่วมมือของอาเซียน-ญี่ปุ่น จะได้มีการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียน-ญี่ปุ่นยิ่งขึ้นไปอีก มีการจัดการประชุมสุดยอดผู้นำ

อาเซียน-ญี่ปุ่น ณ ประเทศญี่ปุ่น ในเดือนธันวาคมปีนี้

“หลักปฏิบัติทางการทูต 5 ประการต่ออาเซียน”

ฯพณฯ นายชินโซะ อาเบะ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น ยังได้ตั้งเป้าหมายมุ่งสู่ความเจริญรุ่งเรือง ผลจากการดำเนินตามค่านิยมสากล อันได้แก่ เสรีภาพ ประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน หลักนิติธรรม และเครือข่ายความร่วมมือทางเศรษฐกิจ เพื่อรักษาสันติภาพและความรุ่งเรืองของภูมิภาค จากการเยือนหลายประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ประเทศญี่ปุ่นได้ประกาศ “หลักปฏิบัติทางการทูต 5 ประการต่ออาเซียน” ดังที่จะเรียนให้ทราบต่อไป เพื่อเป็นแนวทางแห่งวัตถุประสงค์สำหรับผู้นำทุกประเทศจะก้าวเดินไปพร้อมกัน ในฐานะที่เป็นประเทศหุ้นส่วนที่เท่าเทียมกันกับอาเซียน โดยเฉพาะในด้านการแลกเปลี่ยนของเยาวชน ฯพณฯ นายชินโซะ อาเบะ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น ได้นำโครงการ “JENESYS (แผนการแลกเปลี่ยนเยาวชนเอเชียตะวันออกเฉียงศตวรรษที่ 21)” ที่ได้ริเริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. 2007 กลับมาดำเนินการอีกครั้ง มีการประกาศให้ดำเนินการต่อเนื่องการแลกเปลี่ยนเยาวชนจำนวนถึง 3 หมื่นคน ระหว่างญี่ปุ่นและหลายประเทศในเอเชีย รวมถึงอาเซียนด้วย

“หลักปฏิบัติทางการทูต 5 ประการต่ออาเซียน” ประกอบด้วย:

- (1) ร่วมมือพร้อมกันกับประเทศในอาเซียน เพื่อมุ่งสู่การเผยแพร่และการยอมรับค่านิยมสากล อันได้แก่ เสรีภาพ ระบอบประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน เป็นต้น
- (2) ท้องทะเลเป็นสมบัติสาธารณะซึ่งควรเปิดโดยเสรี ภายใต้การคุ้มครองโดยกฎหมายมิใช่กำลัง ทุกประเทศในอาเซียนต้องร่วมกันปกป้องข้อเท็จจริงนี้อย่างเต็มกำลัง และญี่ปุ่นเห็นด้วยกับการที่ประเทศสหรัฐอเมริกาให้ความสำคัญกับเอเชีย
- (3) สนับสนุนการค้า การลงทุน การเคลื่อนย้ายของวัสดุ บุคลากร เงินตรา และการบริการ เป็นต้น โดยผ่านเครือข่ายทางเศรษฐกิจหลากหลาย อันจะนำพาเศรษฐกิจญี่ปุ่นให้ฟื้นคืนตัวอีกครั้ง และเจริญรุ่งเรืองไปพร้อมๆกับหลายประเทศในอาเซียน
- (4) สนับสนุนวัฒนธรรมที่หลากหลายของเอเชีย และปกป้องรักษาประเพณีไปพร้อมๆกัน
- (5) ให้การสนับสนุนอย่างแข็งขันในการแลกเปลี่ยนของเยาวชนผู้เป็นอนาคตของชาติ และส่งเสริมความเข้าใจอันดีของทั้งสองฝ่าย

สุดท้ายนี้ “สานต่อสายสัมพันธ์ก้าวไกล ไทย-ญี่ปุ่น”

นับเป็นเวลาเกือบ 70 ปี หลังสงครามโลกครั้งที่สอง ประเทศญี่ปุ่นมีส่วนร่วมในการให้ความร่วมมือในการสร้างสันติภาพและความรุ่งเรืองของประชาคมโลก โดยเฉพาะเอเชียมาโดยตลอด สะท้อนให้เห็นท่าทีของประเทศญี่ปุ่นที่มีต่อประชาคมโลกตั้งแต่ในอดีต และนับจากนี้ไปก็ยังคงไม่มีการเปลี่ยนแปลง

ผมทราบว่า เมื่อครั้งที่สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ได้นำเอานวนิยายชื่อดังเรื่อง “คูกรรม” ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับโศกนาฏกรรมความรักของทหารญี่ปุ่น “โกโบริ” และสตรีไทยชื่อ “อังศุมาลิน” มาสร้างเป็นละครโทรทัศน์เมื่อปี ค.ศ. 1990 โดยมีคุณเบิร์ด ธงไชย รับผิดชอบเป็น “โกโบริ” ครั้งแรก ส่งผลให้เรตติ้งพุ่งสูงถึง 40% ต่อมาในปี ค.ศ. 1995 ได้ผลิตเป็นภาพยนตร์ซึ่งได้รับความนิยมอย่างมากด้วย ในปัจจุบันบริษัทในเครือของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ก็กำลังนำบทประพันธ์มาสร้างเป็นภาพยนตร์เรื่อง “คูกรรม” ใหม่อีกครั้งหนึ่ง โดยได้นักแสดงวัยรุ่นที่โด่งดังที่สุดในเมืองไทย คุณณเดชน์ คุกิมิยะ มารับบทแสดง นำ มีกำหนดจะเสนอฉายทั่วประเทศในช่วงสงกรานต์เดือนเมษายนปีนี้

ธงไชย แมคอินไตย์

นอกจากนี้ สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสก็กำลังสร้างละครโทรทัศน์เรื่อง “บุญผ่อง” จากเรื่องจริงในการสร้างทางรถไฟสายมรณะในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง ซึ่งจะออกอากาศตั้งแต่เดือนเมษายนเช่นกัน

สำหรับเราชาวญี่ปุ่น สงครามครั้งที่ผ่านมามีได้ว่าเป็นเรื่องจริงทางประวัติศาสตร์ที่ไม่สามารถลืมเลือนได้ อีกทั้งเป็นสิ่งที่ไม่อาจรังสรรค์แปรเปลี่ยนให้ดูสวยงามได้แต่อย่างใด แต่ในขณะเดียวกัน ผมคิดว่าเราควรที่จะนำ “ประวัติศาสตร์ด้านลบ” นั้นมาเป็นบทเรียน เพื่อที่จะมุ่งมั่นสร้างอนาคตที่ก้าวไปสู่สันติภาพ จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเยาวชนชาวไทยและญี่ปุ่น ที่ได้ชมภาพยนตร์และละครโทรทัศน์ดังกล่าว ที่อ้างถึงเรื่องราวเกี่ยวกับสงครามครั้งที่ผ่านมา จะเติบโตขึ้นเป็นผู้มีวุฒิภาวะที่มีความรับผิดชอบภาระในการเสริมสร้างสันติภาพ และความรุ่งเรืองของภูมิภาคและประชาคมโลกสืบไป

ผมเชื่อมั่นว่า ความสัมพันธ์ญี่ปุ่น-ไทยซึ่งได้รับการทำนุบำรุงสายสัมพันธ์แห่งมิตรภาพมาโดยตลอด จะก้าวไกลไปสู่ระดับที่สมบูรณ์มากขึ้น สำหรับตัวผมเองนั้นจะพยายามที่จะมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและกระชับ “สายสัมพันธ์แห่งมิตรภาพ” รวมถึงความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทยให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น โดยต้องขอรับความร่วมมืออันมีค่าซึ่งไม่เคยเปลี่ยนแปลงจากทุกท่านด้วย

สุดท้ายนี้ ผมมีข่าวสำคัญอีกหนึ่งเรื่องที่คุณน่าจะสนใจ คือ เมื่อวันที่ 1 เดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา ได้มีการประกาศผลรางวัลมังงะ(การ์ตูน)นานาชาติ ปรากฏว่าผลงานของนักเขียนการ์ตูนชาวไทยได้รับรางวัลชนะเลิศ (Golden Award) รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 1 (Silver Award) และรางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 2 (Bronze Award) รวมทั้งสิ้น 3 รางวัล อาจกล่าวได้ว่าในโลกของมังงะ (การ์ตูน) นั้น ประเทศไทยนับว่าเป็นประเทศที่ก้าวหน้าที่สุดเลยก็ว่าได้

ผลงานมังงะ(การ์ตูน)เรื่อง "แววกริ่งกังสดาล" ได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดรางวัลมังงะ(การ์ตูน)นานาชาติ

ผมขอโอกาสอำนวยพรให้ปีนี้นำพาแต่สิ่งที่ดีงามมาสู่ทุกท่าน และทั้งประเทศญี่ปุ่น-ประเทศไทยมีความผาสุกด้วยกัน

ภาษาไทยยากจังครับ พอลายมามาก
ขึ้น ก็จำไม่ค่อยได้ซักที

ขอแสดงความนับถือ

ชีเกะคะสุ ชะโตะ

เอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย